

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ-ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierile tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA
1838

GHEBARITIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRĂȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 30 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

19 Aprilie 1942

Anul 105

Necroforii

de V. Branisce

Niciuna din gângăniile pământului nu întrece în strălucire pe necrofor. Natura l-a înveșmântat în straiu auriu. Când îl vezi mișcându-se alene, pare un bulgăr rupt din soare. El constituie bucuria copiilor, care cunoscând aceste mici vietăți descoper pentru întâiași dată tainele de nepătruns ale firii.

Dar, adeseori, copilul nerăbdător să-l strângă în pumn, în clipa când se pleacă să-l ridice, se oprește scârbit. Ochii lui uimiți văd murdăria în care trăiește insecta și nu se mai poate încumeta să o atingă cu degetele.

Natura nu s'a mărginit să creeze asemenea ființe numai în împărăția insectelor. Dacă ne ridicăm pe scara viețuitoarelor până la coroana creațiunii, până la om, ne este dat să descoperim specimene asemănătoare. Și în societatea omenească viețuiesc asemenea necrofori. Apariția lor este condiționată de anumite conjuncturi economice. Cu cât traiul este mai greu, cu cât privațiunile sunt mai mari și cu cât individul este chemat să aducă jertfă după jertfă pentru binele obștesc, cu atât mai strălucitor se ridică cei ce speculează greutatea tuturor, pentru binele lor personal.

Din munca, truda și suferința celor mulți, caută să-și creeze acești necrofori o situație privilegiată. Iar pentru ca să obțină această situație ei se ascund în fundul guoaielor. Acolo, în întunerecul prielnic, își scot ei seva dătătoare de viață din atmosfera pestilențiată a băligarului. De acolo, toată strălucirea lor.

Dacă în timpurile de astăzi, cu toate dreptele măsuri ale guvernului, care încearcă prin mijloace aspre să înfrunte specula, privațiunile se datoresc în primul rând acestor necrofori, dornici de a se ridica pe căi necinstite.

Se vorbește mult de cumpătare, de lipsuri impuse din cauza războiului și totuși niciodată n'a circulat mai multă

Dar această marfă nu circulă în văzul lumii, ci pe calea dosnică a speculei ilicite. Astăzi se poate găsi orice, plătind prețuri fantastice.

Mulțumită necroforilor, speculatori ai bunurilor naționale, clasa mare a populației nu mai poate să-și asigure nici minimul necesar traiului, pentru ca articolele de primă necesitate să fie speculate la bursa neagră.

Iar mâne vom vedea răsărind ca din pământ o clasă nouă de îmbogățiți, ridicați ca peste noapte, care cu greu vor putea să-și justifice proveniența averii.

Pentru ei se jertfesc vieți pe altarul patriei.

Educația națională a muncitorului

Manifestația culturală dela Fabrica Bod.

de Dr. N. Căliman

Până bine de curând se credea de multă lume și în toate țările că muncitorul n'ar fi bun de altceva, decât pentru muncă. Iar pentru aceasta n'ar fi nevoie decât de brațe puternice și de îndemănare. Lumea care e azi în apunere pune pe muncitor să vegheze o viață întreagă zi și de multe ori și noapte lângă același șurub, sau să facă o viață întreagă aceeași mișcare a mușchilor.

Nu se întreba această lume, ce face în acest timp sufletul muncitorului. Pentru ea exista numai munca muncitorului, răsplătită, dacă se putea, cât mai puțin. Sufletul muncitorului nu exista pentru exploatarea acestor vremuri trecute.

Din această nepotrivire dintre muncitor și exploatarea muncii s'a născut lupta care nu odată a dus la revoluțiile timpurilor trecute. Așa s'a ajuns la alunecarea muncitorului pe căile internaționalismului.

Numai în ultimul timp s'a înțeles că muncitorul nu este numai un mecanism neînsuflețit, creat pentru a îndeplini o muncă plătită, ci este un suflet care-și are nevoile sale.

S'a ajuns la convingerea că muncitorul va putea îndeplini o adevărată muncă numai atunci, dacă se va purta grijă nu numai de brațele și îndemănările lui, ci în aceeași măsură și de sufletul lui.

Așa s'au creat în ultimul timp în mai multe țări, și la noi, organizații, care să-și pună ca scop îngrijirea sufletească a muncitorului.

Și se face această îngrijire în diferite feluri și pe felurite căi, după țări

și popoare. La noi se fac încercări frumoase în această direcție.

Pe noi ne preocupă aici educația națională a muncitorului nostru.

Tot ceea ce se face prin organizațiile, create în acest scop, pentru educația muncitorului, se face pentru întreaga muncitorime. Noi avem însă în unele părți ale țării o muncitorime amestecată cu minorități și în aceste părți zadarnic s'ar încerca educația muncitorului cu aceleași mijloace care s'ar încerca pe întreaga țară. Muncitorul minoritar va avea totdeauna interes să susțină față de muncitorul român internaționalismul, făcându-și el educația națională în organizațiile proprii în afară de organizația aplicată pe întreaga țară.

De aceea pentru muncitorul român vor trebui găsite în astfel de împrejurări și alte mijloace prin care el să-și facă educația națională.

În Ardeal acest mijloc ar putea fi societatea culturală Astra. Trecutul acestei Asociații dă toate garanțiile morale, că, intrând muncitorul nostru în cadrele ei, prin ea se va putea face o perfectă educație națională a lui.

Ne-am putut convinge de acest lucru, participând cu d-l Prefect al județului Brașov colonel Craiu, în seara zilei de Paști la o manifestație a Cercului cultural al Astei Bod-Fabrica și Radio.

Programul bogat al acestei manifestații culturale a fost executat în întregime de muncitorimea Cercului cultural al Astei.

— Continuare în pag. 3 —

Armistiții

de Dr. D. Chirculescu

În înțelesul său cel mai vechiu, armistițiul înseamnă, — în mod exclusiv, — încetarea ostilităților pe câmpul de luptă.

Mai târziu, într'un înțeles mai larg, s'a vorbit de armistițiul diplomatic, — acolo unde, între două popoare, exista lupta pentru înjghebări de alianțe, — și de armistiții economice, — între popoare care-și făceau războiul economic.

În ultima vreme s'a vorbit de un nou fel de armistiți: armistițiul de presă.

Pot deci exista mai multe feluri de armistiții: militare, diplomatice, economice sau de presă.

Dar aceasta nu înseamnă că acest cuvânt se poate aplica oricând și oriunde.

Sunt și unele lucruri care nu sunt făurite de oameni.

Așa este DREPTATEA.

Nimeni nu se poate lăuda că a născocit dreptatea, sau că a adus-o pe lume.

Să lăsăm cuvintelor înțelesul lor adevărat, modestul lor înțeles, iar realităților să le lăsăm toată puterea lor.

Așa a făcut neamul acesta românesc de când este el.

Așa face și astăzi.

O ucrainiană naște trei gemeni în spitalul militar german.

În spitalul militar german din localitatea ucrainiană Orechowo, s'a prezentat zilele acestea o femeie însărcinată, puțin timp înainte de naștere. Ofițerul sanitar de serviciu, un tânăr student în medicină, văzând urgența ajutorului medical, a început imediat tratamentul necesar și femeia a născut trei gemeni, ale căror strigăte au tulburat liniștea nopții în spitalul militar, spre mirarea soldaților.

Înrudirea cuprinsului dintre corespondențe diferite.

Textele sunt însoțite, după fiecare lot de scrisori de aceeași natură, de bogate note cu caracter bibliografic și critic. Scurte biografii, acolo unde e cazul, informează pe cititor asupra scriitorilor mai puțin cunoscuți.

Fiecare scrisoare este transcrisă după original iar când acesta e într'o limbă străină, ni se dă și o judicioasă traducere în românește.

Un bogat *Index* completează acest tom de 500 pagini mari.

Pentru cercetătorul literaturii noastre, documentele prezentate cu înțelegere și iubire de d-l I. E. Torouțiu sunt de azi înainte indispensabile și, prin sistematizarea lor inițială, ele ușurează la maximum buna utilizare.

Să mai adăugăm că eruditul colecționar, el însuși ales membru corespondent al Academiei Române pentru lucrări de istorie și critică literară ca și pentru lucrări literare remarcabile, a

FOILETONUL

„GAZETEI TRANSILVANIEI”

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

I. E. TOROUȚIU: *Studii și documente literare*. Vol. III. Institutul de arte grafice „Bucovina”.

Inchinat lui Titu Maiorescu, al treilea volum de *Studii și documente literare* este alcătuit — după cum mărturisește d-l I. E. Torouțiu — după același plan și în același spirit ca și volumele anterioare.

Arhivă de gând și faptă românească, aceste studii și documente cuprind nu simple serii de scrisori ale scriitorilor și personalităților culturale din trecutul nostru ci acte în care sunt oglindite epoci hotărâtoare în literatura și cultura românească contemporană.

Se poate ușor închipui câte greu-

tați s'au ridicat în fața cititorului acestei prețioase colecții, obligat să alerge la izvoare atât de diferite, din țară și de multe ori, chiar din străinătate.

Nimic însă nu a putut împiedeca pe acest cărturar iubitor al literaturii și culturii naționale de a strânge, cu pietate, relicvele prețioase uitate în cine știe ce colțuri de lume.

Sub titulatura „Junimea” sunt publicate scrisori dintre anii 1863—1929 dela o parte din corifeii mișcării ieșene ca și dela unii comentatori ai acesteia.

În *Introducere* ni se arată atât sursele cât și căile prin care s'a ajuns la ele insistându-se în deosebi asupra valorii materialului, urmărit nu după persoana căreia i-a fost adresat ci după

Prețul de vânzare al Bucovinei

de A. A. Mureșianu

Intr'unul din numerele trecute ale Gazetei am arătat că, pe temeiul cercetării aprofundate a documentelor timpului, pierderea dela 1812 a Basarabiei nu se prezintă numai ca un act de rapacitate din partea Rusiei, însoțit de pretinsa „trădare“ a unor delegați turci la congresul de pace din București — precum s'a admis până astăzi de istoriografia noastră — ci în primul rând ca un act de presiune asupra Turciei din partea celei mai mari puteri financiare a timpului, a Angliei.

Mai bine interpretată a fost în schimb pierderea Bucovinei, consfințită prin convenția dela Iași, din 5 Mai calendarul nou 1776 și ale cărei amănunte au ieșit la iveală prin indiscrețiunea guvernului austriac comisă cu prilejul „jubileului“ de 100 de ani al anexării Bucovinei prin publicarea actelor diplomatice ale arhivei secrete a Curții din Viena, relative la această importantă achiziție teritorială a împărătesei Maria Terezia.

Din aceste acte reiese în mod vădit rolul hotărâtor al „corupției“ în această izbândă diplomatică a vechei Austriei.

În urma primei împărțiri a Poloniei din 1772, al cărei duh rău fusese nesățioasă țarină Ecaterina II, întemeietorea preponderanței politice în Europa a imperiului ei, Austria primise, prin ocuparea Galiției și a Pocuției, partea cea mai bogată a prăzii. Drumul de comunicație directă a Pocuției cu partea dela răsărit a împărăției trecea însă prin inima Moldovei, prin importanta și istorica țară „a fagilor“.

Interese politice și „strategice“ impuneau deci și achiziționarea acestei istorice părți a principatului Moldovei cu glorioasa Suceavă a voevozilor ei și cu locul de odihnă al „atletului lui Hristos“ dela Putna.

Prin pacea dela Kuciuc-Kainargi, cu care se încheie la 1774 primul războiu sângeros dintre Rusia și Turcia, desfășurate pe teritoriul țărilor românești, Moldova, rămase, ce-i drept și mai departe sub suzeranitatea Turciei,

dar fu pusă totodată și sub „protektoratul“ imperiului moscovit.

Balansând acum între 2 luni biata țară a Moldovei nu mai putu să reziste impetuoasei ofensive a diplomației habsburgice, pornite cu armele josnice ale intrigei și corupției și ea plăti eroismul dărzenei sale românești cu capul Domnului ei Grigore Ghica.

Care au fost mai presus de toate, aceste „arme“, ne-o destăinuiește scrisoarea dela 6 Iunie 1775 a faimosului cancelar al Austriei contele Kaunitz către internunțul ei dela Constantinopol, baronul de Thugut. „În ce privește corupțiunea (mituirea), scrie Kaunitz, părerea D-tale este pe de-a-întregul întemeiată; la Turci sgârșenia și iubirea de bani sunt mijloace aproape sigure de a ne putea ajunge scopul“.

Și cu Turcia treaba nici nu a mers greu pentru că Austria, speriată de succesele Rușilor, care isgoniseră pe Turci peste Dunăre și ocupaseră Principatele, încheiasă cu ea la 1771 un tratat secret de alianță defensivă. Și pungile cu galbeni dăruite Reis Efendi-ului Porții, Dragomanului ei și altor persoane influente pregătiră cu ușurință calea „rectificării de graniță“.

Ceva mai greu a mers treaba cu Rusia, căci aici Austria se lovi, în afară de rezistența Domnului ei și a boerimii moldovene care invocau acum sprijinul noii lor „protectoare“, și de prestigiul victoriilor sale militare. Kaunitz reuși însă să o aranjeze cu însuși mareșalul victorios contele Romantsov, căruia îi făcu, precum mărturisește el însuși în scrisoarea sa dela 7 Februarie 1775 un „prezent“ de „5000 galbeni și o tabacheră de aur împodobită cu briliante“. (Cf. broșura *Rapt de la Bukovine*, Paris 1873).

Nefericite vremuri, în care s'a putut cumpăra o țară de importanță Bucovinei cu câțiva saci de aur și cu o tabacheră....

Educația tineretului extrașcolar

de Pr. A. Radu

S'a spus cu multă dreptate, că „vremea noastră este vremea tineretului“, că „veacul al XX-lea, e veacul copilului“. Aceste caracterizări sunt juste, căci niciodată în istoria omenirii, „tineretul“, n'a constituit o preocupare mai adâncă și universală, ca în timpurile noastre. În deosebi în statele Europei, grija pentru creșterea și îndrumarea tineretului e o preocupare permanentă și dominantă.

Fiecare stat a creat diferite organizațiuni, de îndrumare a tineretului său, după tradițiile și idealurile sale de viitor. Această grijă este, întru totul nu numai justificată ci și necesară, căci viitorul unui neam este tineretul lui. Și de felul cum este format și educat tineretul unui neam, va depinde în primul rând viitorul lui. Cine vrea să zidească o lume mai bună, mai dreaptă, trebuie să înceapă această muncă, cu creșterea și educarea tineretului. Căci înălțarea unui neam, începe cu tineretul lui, după cum decadența lui începe tot prin tineret.

În lumina acestor adevăruri, trebuie să privim și noua organizare de educație a tineretului extrașcolar, ce a luat ființă la noi. Noua instituție de educație a tineretului român, cuprinde pe băieții și fetele, dela 12—18 ani. E vorba de tineretul rural, care nu urmează nicio școală. Deocamdată, această organizație e încopciată la Pregătirea Premilitară, o instituție mai veche care și-a probat cu prisosință și necesitatea și vitalitatea. Numărul celor chemați la o nouă viață, pentru binele lor și al țării, trece cu mult de un milion. Cu toate împrejurările grele, create de starea de războiu, noua organizație de educație a tineretului extrașcolar român și-a început activitatea, modest și fără șgomot pe întreg cuprinsul țării. De sigur că ar fi prematur, să vorbim de acum de roadele noii îndrumări. Ele se vor produce mai târziu, cu siguranță. Cu acest prilej inaugural, aș voi să subliniez, câteva adevăruri, care trebuiesc cunoscute în primul rând de cei cărora, li s'a încredințat în de aproape îndrumarea tineretului extrașcolar, dar care e bine să le cunoască și toți cei care, deși nu sunt direct angajați în această muncă, totuși sunt preocupați, de o cât mai bună creștere și educare a tineretului.

Până acum, se știe, că tineretul sătesc după ce termina școala primară, rămânea fără niciun control și fără nicio îndrumare, în afară de cea a părinților. E adevărat că băieții la vârsta de 18 ani, intră în pregătirea premilitară, dar dela școală la premilitară, sunt 6 ani, când tânărul era lăsat de capul lui, să se formeze singur. Și tocmai în acest răstimp, începe să se închege și să se formeze personalitatea tânărului. Sunt anii critici din viața tânărului. În scurtă vreme, tânărul scăpat de sub aripile îndrumătoare, ale școlii, uită tot ceea ce a învățat. Dar urmările cele mai grave, pentru desvoltarea tânărului în această perioadă, erau de ordin moral. Căci, din nefericire, puțini sunt părinții care înțeleg să-și supravegheze și disciplineze copiii. Și în acest caz, tânărul turmentat de libertate necontrolată, și de energie nestăpânită, caută să-și facă toate capriciile. În deosebi, cei care plecau ca servitori la oraș, sau în alte comune, scăpau de orice control părintesc etc. Fetele mai ales care plecau la oraș ca servitoare, la câte primejdii morale nu erau expuse mai ales dacă nu ajungeau la niște stăpâni de inimă.

Fapt este, că cei plecați la oraș, căutau în timpul cel mai scurt să se orășeneze, să facă pe „domnișoara“ și să împrumute tot ce e rău la oraș. În felul acesta s'au corupt și pierdut atâtea fete, plecate dela sat. Și aceasta s'a putut întâmpla, pentru că ele au ajuns într'un mediu total schimbat și plin de tentații, fără ca în schimb cineva să se mai ocupe de ele. Prin aceasta fata de țaran, ajunge cea mai nefericită ființă, nu mai e nici țărăncă, dar nici orășencă, ci o mixtură ciudată, pe care satul o refuză, iar orașul o detestă. Și de sigur că nu această fată din popor este vinovată pentru situația în care poate să ajungă, ci a fost lipsa noastră de organizare de până acum. Astfel că noii organizații de educație extrașcolară i se deschide în această direcție un vast teren de muncă, de a le apăra sufletele de atâtea impurități și perversiuni.

— Va urma —

Fabula lui Menenius Agrippa

sau despre armonia socială.

Alături de istoria rece a faptelor verificate, există în analele umanității o serie de povestiri, care, deși n'au valoarea documentară a datelor precise, păstrează, prin fondul lor de adevăr etern, o prospețime și o contemporaneitate permanentă.

Fabula lui Menenius Agrippa, locvacele, dar înțeleptul senator roman din veacul V, înainte de Hristos, este una din povestirile fără moarte, strâns legate de lupta veșnică între clasele sociale sau mai precis între lăcomia celor puternici și desperarea celor desmoșteniți de soartă.

Plebea Romei, incolțită și sărăcită de patricieni, într'un moment de desperare, hotărâ să se retragă și să rupă orice legături cu foștii stăpâni.

Momentul era grav. Senatul hotărâ să trimită pe bărbatul cel mai de seamă, pe Menenius Agrippa să indulece sărăcimea.

Senatorul le povesti: „Odată toate organele s'au supărat și n'au mai vrut să lucreze pentru stomacul cel trândav, care, după spusele lor, nu făcea altceva decât măcina tot ceea ce cu trudă adunau și pregăteau ceilalți.

A urmat o slăbire generală a corpului, vecină cu moartea, fiindcă n'avea cine să mai distribuie hrana.

Așa se va întâmpla și în cazul de față: cearta dintre plebei și patricieni va duce la pieirea amândurora“.

Impăcarea s'a făcut îndată.

Se adaugă însă și următoarea notă: „Atunci s'a creat și tribunatul plebei“ — instituție cu puteri excep-

ționale, care da drept de veto reprezentantului poporului.

Multe au trecut de atunci peste sufletul chinuit al bieteii umanități, multe revoluții, războaie și neînțelegeri, cu proporții uriașe, au sguudit lumea.

Miezul fabulei lui Menenius Agrippa rămâne peste veacuri, și pare din ce în ce tot mai plin de actualitate, cu aspecte înfiorătoare, în tristele noastre zile.

La Roma s'a găsit formula salvatoare, în concesiuni reciproce și în idealul comun ce trebuie să unească o societate umană: asigurarea unei vieți cinștile

Civilizatele națiuni ale lumii, care au la spatele lor două milenii de dureroase experiențe și o „cultură“ bogată, nu găsesc altceva, decât războiul „total“ și convingerea prin amenințare.

Și noi ne putem mândri totuși cu mentalitatea noastră!

E și în asta o mângâiere!

Ion Berclu

Expoziție anti-iudaică franceză.

Zilele acestea s'a inaugurat la Bordeaux expoziția „Evreul și Franța“, care prezintă fotografii și documente asupra influenței evreiești în Franța și în lume. Îndeosebi se arată rolul pe care l-au jucat Evreii în presă, film, comerț, finanțe și politică. După inaugurarea expoziției s'a prezentat filmul: „Pericolul jidovesc“.

Educația națională a muncitorului

de Dr. N. Căliman

Continuare din pag. 1-a

Corurile mixte ne-au dovedit că adevărata coardă a muncitorului nostru nu este cea internațională, ci este coarda doinei și cântecului românesc. Jocurile naționale executate cu adevărata voie bună și ușurință a Românului, ne-au arătat că Românul, chiar dacă e muncitor, își găsește în ele bucuria și voia bună. Părțile de teatru și recitări au fost executate cum nu se poate mai bine.

Merită toate laudele muncitorimea pentru executarea acestui program frumos și românesc, d-l director școlar Bradea, președintele Cercului cultural al Astei, pentru munca depusă la pregătirea programului și toți intelectualii din Fabrica Bod și Radio, care s'au știut apropia cu tot sufletul de muncitor cu dragoste și au înțeles atât de bine, de ce are azi nevoie sufletul muncitorului.

Ne-am făcut convingerea din această manifestație culturală că pentru educația muncitorului și mai cu seamă pentru educația lui națională nu este destul să i se dea anumite lucruri de a-

gata. Ea trebuie făcută cu participarea lui activă.

Și ne-am mai făcut convingerea că în Ardeal, unde Astra are rădăcini adânci, aceasta ar putea fi de cel mai mare folos pentru educația națională a muncitorului nostru. Această contribuție a Astei va trebui cerută și realizată de cei cărora le este încredințată educația națională a muncitorului. Cercul cultural al Astei dela Fabrica Bod este un exemplu îndrumător și încurajator.

Un uriaș primește o cartea specială de pâne.

Guvernatorul orașului Istanbul a primit recent o cerere foarte ciudată, însă justificată. Un vânzător de lozuri de loterie, înalt de 2,25 m, care cântărește 160 kg, constatase că rația de pâne fixată pentru adulții de statură obișnuită, nu-i este câtuși de puțin suiicientă. Deoarece autoritățile respective din Istanbul nu știau ce să facă, cererea a fost prezentată chiar guvernatorului, care a aprobat-o, acordând uriașului o rație mai mare de pâne.

Legiuirea rasistă al celui de al frellea Reich (Sever Stoica. Stampa Română 1942).

D-l Sever Stoica adunând într'un mănunchiu principalele legi care reglementează chestiunea evreească într'al III-lea Reich face un bun serviciu tuturor pe care îi interesează evoluția ideologică și întruparea în legi a acestei chestiuni.

Se vorbește mult și se scrie și mai mult în această problemă pretutindeni. Se aduc legi în toate țările și adeseori se întâmplă că cei ce vorbesc și chiar scriu nu cunosc problema decât incidental și se pronunță totuși cu competență și autoritate.

Din studiul ce urmează după înșirarea cronologică și evolutivă a diferitelor legi se pot desprinde observațiile judicioase ale autorului și se pot trage concluzii interesante.

Chestiunea reglementării problemei evreești diferă dela stat la stat, dela națiune la națiune, avându-și fiecare „virusul” său semit, specific.

De aceea când ne vorbește de cetățenie și naționalitate, din care unele state au făcut adevărat negoț de mbo-gățire a slabei lor ființe etnice, d-l S. Stoica sugerează că și la noi ar trebui revoluționat conceptul de „naționalitate” în sensul de a acorda cetățenia românească tuturor Românilor de sânge, ori unde s'ar găsi. Iar de acești Români noi avem foarte mulți mai ales în țările vecine. Iată ce ne spune la pg. 18. „Noi înțelegem a stabili că desnaționalizările în Ungaria nu s'au făcut prin încrucișarea de rasă, ci printr'un sistem politic, care a determinat uitarea limbii materne a numeroși membri ai naționalităților, care și-au însușit prin forță l. maghiară, fiind astfel maghiarizați. *Etnicește, prin sânge, acești maghiarizați aparțin integral naționalităților originare, prin limbă aparțin doar națiunii maghiare.*”

Tot așa arată că încreștinarea sau trecerea la o altă confesiune nu poate servi drept titlu de apartinență etnică cuiva, *căci religia nu poate schimba sângele, rasa și etnicul nimanui.*

„Corcitură Evreească”, „Jüdischer Mischling” — crează un tip specific de cetățeni, care dacă în Germania sunt în severă carantină, în unele țări au rol dominant în viața de stat.

Acești semi și sfertevrei sunt apoi minuțios încadrați în legiurile germane, care principial le acordă drepturi politice. Aceste drepturi însă sunt anihilate prin condițiunile altor legi care impun puritatea de sânge pentru dobândirea aștor fel de drepturi.

Apararea purității sângelui și rasei pun o problemă generală pentru însă-nătoșirea națiunilor. Rezultatele acestor legiuiri se vor putea prețui numai în generațiile viitoare.

I. Urcanul

Primăria comunei Satulung jud. Brașov

Nr. 731/1942

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că, Primăria comunei Satulung, județul Brașov, va ține licitație publică cu oferte scrise, închise și sigilate în localul Primăriei comunei Satulung în ziua de 20 Aprilie 1942 ora 9 a. m. pentru arendarea golului de munte „Valea Rece Vechi” proprietatea comunei Satulung în scopul pășunatului oilor pe vara anului 1942.

Termenul de arendare este un an, dela 10 Mai 1942 până la 10 Octombrie 1942

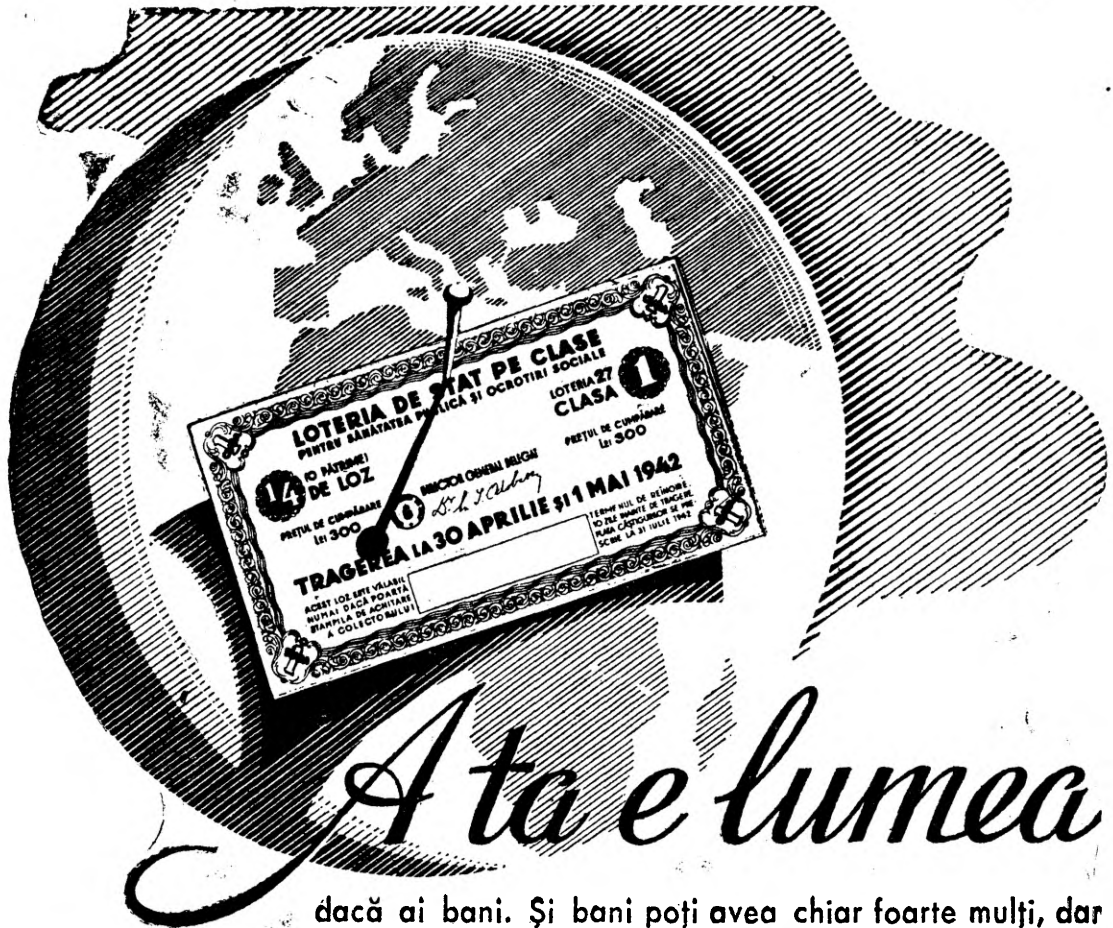
Prețul de strigare este de 75.000 Lei.

Garanție 10% din suma oferită.

În cazul neprezentării niciunul ofertant, arendarea se va face prin bună învoială.

Dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. sunt aplicabile la această licitație. Satulung, la 9 Aprilie 1942.

Primar, Gh. Roșculeț. Notar, N. Cădea.

A ta e lumea

dacă ai bani. Și bani poți avea chiar foarte mulți, dar cu o condiție: joacă la Loterie.

LOTERIA 27-a IMPARTE CĂȘTIGURI ÎN VALOARE DE

LEI 256.310.000

50 DE PREMII DE CONSOLARE

în valoare de Lei 10.000.000

care se atribue la urmă la 50 lozuri ce se scot din urnă după terminarea tragerii Clasei a V-a.

NOU!

LOTERIA DE STAT PE CLASE

LA 30 APRILIE ȘI 1 MAI 1942

TRAGEREA CL. I A

AVIZ

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 20 Aprilie 1942 orele 11, Cercul de Recrutare Brașov va ține licitație publică pentru aprovizionarea a 650 vagoane lemne de foc necesare familiilor ofițerilor, subofițerilor și funcționarilor civili ai Armatei.

Licităția se va ține în conformitate cu prevederile L. C. P., regulamentul de funcționare al O. C. L. și normele generale de ținerea licitațiilor publicate în M. O. Nr. 127/931.

Odată cu ofertele concurenții vor depune și garanția legală de 5% din valoarea furniturii, în recipisă de depuneri a Casei de depuneri și Consignațiuni.

Licitatorii pot oferta atât pentru cantitatea întregă, sau la rigoare, pentru cantitatea ce dispun.

Caietul de sarcini se poate vedea în orice zi la Serv. Aprovizionării al Cercului între 10—12.

Comand. C. Recr. Brașov

Of. cu Aproviz.
Plot. Maj. M. Păun

Asoc. Restauratorilor și Asimilații lor din Munic. și jud. Brașov

Convocare

În conformitate cu dispozițiunile statutului, convocăm pe membrii acestei organizații în adunare generală, care se va ține în ziua de 26 Aprilie 1942 în sala Camerei de Comerț din Brașov, la orele 9 dim., cu programul obișnuit anual, din care dăm punctele esențiale, după cum urmează:

1. Darea de seamă asupra activității comitetului pe anul 1941.
2. Raportul comisiei de cenzori și al casierului asupra situației casei. Descărcarea gestiunii pe anul 1941.

Anunț sportiv

Jucătorul NISTOR MARIN, fost la gruparea T. C. Brăila, dorește angajament la unul din cluburile amatoare din Brașov.

Adresă: Str. Zizin 37
D. VOINA

3. Alegerea președintelui și a comitetului de conducere al Asociației pe un nou ciclu de 3 ani.

4. Votarea bugetului pe anul 1942.

5. Eventuale propuneri.

Brașov, 10 Aprilie 1942.

Președinte, M. Popa. Secretar General, M. G. Nacu.

Primăria Araci, Județul Brașov

Nr. ad. 1254 1941

Publicațiune

Primăria comunală Araci, județul Brașov, ține licitație publică cu oferte închise, în localul Primăriei, în ziua de 10 Mai 1942, orele 10 a. m. pentru:

1. Betonarea canalului „Hula” în tuburi de ciment pe 100 m. l. conform devizului în valoare de lei 60.000.

2. Terminarea construirii noului grajd comunal, pus sub acoperiș în roșu, lucrări rămase conform devizului aprobat, în valoare de lei 220.000.

Licităția se va ține conform dispozițiilor art. 88—110 din L. C. P. Planul cu deviz stă la dispoziția celor interesați.

Araci, la 8 Aprilie 1942.

Primar, V. Rafiroiu. Notar, Al. Moisa

Informațiuni

Abonamente de sprijin

Ion Simionescu, Brăila Lei 500
Ing. Gr. Bozdog, Turda 500
Dr. Iacob Deac not. pub. Turda 500
D. Z. Furnică, București 1000
Gheorghe Bucșa, Zărnești 500
I. Cionca, dir. B.N.R. Beiuș 500
Gh. Zach, casier B.N.R. Beiuș 400

*

Pavilionul românesc din Milano

Intre statele participante la expoziția internațională din Milano din acest an România s'a prezentat cu un splendid pavilion. M. S. Regele-Împărat și înalta sa suită s'a oprit și a vizitat în primul rând pavilionul românesc, unde s'a întreținut timp îndelungat cu d-l ministru Al. Marcu.

După masa zilei de Marți — 14 Aprilie a. c. orele 16 s'a făcut inaugurarea zilei românești la pavilionul din Milano.

*

Preschimbarea timbrilor de aviație

Termenul de preschimbare al timbrilor de aviație a fost prelungit până la 1 Mai a. c.

*

Modificări la legea impozitului excepțional de 4% și timbru.

Dela 1 Aprilie sunt supuse impozitului de 4% untul și untdelemnul de masline — care până aici fuseseră scutiți.

Se aplică și la vânzarea fructelor indigene, dacă prețul de vânzare este de peste 100 lei kg.

Peștele la peste 180 lei kg. este supus și el la 4%. In localurile publice, la consumație peste 50 lei, se aplică pe lângă 4% și timbre fiscale (în locul celor de aviație) după următorul tarif: dela 50—100 lei 1 leu, dela 101—1000 2 lei, dela 1001—5000 lei 5, dela 5001—10000 lei 10.

Notele de plată ale hotelurilor se timbrează în același fel.

*

R.I.M.E.-ul scutește pe refugiați de majorarea taxelor comunale

Regia Publică Comercială a Întreprinderilor Municipiului Brașov ne comunică prin adresa No. 516—942 Serv. Fin. că li s'a aprobat refugiaților și expulzaților din Nordul Ardealului scutirea de majorarea cu 20% pentru serviciile prestate de apă, canal și salubritate pentru încăperile proprietarilor refugiați ocupate de familiile lor pentru anul 1942.

Credem c'ar fi just să se aplice aceleași reduceri și pentru refugiații chiriași, care sunt în situația și mai desavantajată, rămânând și fără proprietate și fiind obligați și la supracote în rând cu cei ce n'au avut nimic de suferit și pierdut!

*

INȘTIINȚARE! Am onoare a aduce la cunoștința onoratel mele cliențele, că am mutat biroul meu de notar public în Str. Regele Carol I, nr. 47 (Fostă Porții), lângă Banca Națională.

Dr. Costache V. Moldovanu

Cronica Războiului

de **Mardare Mateescu**

Tradiție și luptă

Prezența poporului român în actualitatea istoriei se sprijină solid pe un trecut de lupte și pe minunata conservare a tradițiilor. Originea latină a poporului nostru, împlântat în centrul unui vast domeniu slav, este un amănunt care investește cronica națiunii române cu un caracter unic. Niciuna din regiunile bătrânului nostru continent n'a fost atât de frământată și atât de amenințată de influențe cu totul străine, cum a fost această regiune orientală, din preajma Balcanilor și cu toate acestea, nicăieri un popor n'a rezistat mai frumos, cu mai bune rezultate și mai elocvent printre exemplele oferite de alte națiuni, ca poporul românesc.

Nicio colectivitate națională n'a trăit mai multă vreme fărămișcată, decât a noastră; niciuna n'a avut de înfruntat primejdiile de moarte prin care a trecut acest neam. Asuprirea ne-a fost și ne rămâne veche cunoștință, dar numai atât, pentru că peste dânsa am încheiat Principatele, Regatul și România Mare.

Popor blajin al țarinei și al brazdei fecunde, pasionat de rodnicia acestei brazde, am dorit totdeauna bună împăciuire cu megieșii, dar totdeauna a trebuit să ne apărăm liniștea cu arma în mână. Am fost luptători, nu de dragul luptei, ci pentru că am moștenit respectul față de ceea ce ne-au lăsat înaintașii. Am fost și înfrânți, de multe ori, dar biruințele care au urmat întreceau cu vârf și îndesat loviturile primite. Am suferit și lanțurile sclăviei, dar aceste lanțuri nu puteau să înjosească un norod cu caracterul și noblețea celui românesc.

Astăzi, înfruntăm din nou destinul, cu amărăciunile și bucuriile lui. Ne găsim din nou pe poziții, cu gândul la bunurile noastre cele mai de preț: unitatea neamului și libertatea lui. Suntem conștienți că asupra noastră se opresc privirile fraților de pretutindenți, îndemnuirile vovezilor noștri și ale martirilor frânți de roată în cetatea Albei-Iulii. Suntem siguri de izbânda noastră pentru că ne susține rezistența noastră în luptă și puterea unei tradiții care coboară din cele mai vechi civilizații europene.

Aspecte de pe frontul din Răsărit

Iarna aspră care a băntuit întinderile rusești pare că se apropie de sfârșitul definitiv. Spre deosebire de clima noastră, clima rusească prezintă particularitatea, că după cele mai strașnice geruri vremea se încălzește brusc și razele soarelui transformă troienele de zăpadă în șuvoaie de apă, înecând terenul într'un noroiu greu și lipicios care face aproape imposibile mișcărilor. Natural, aceste condițiuni ale terenului îngreuiază operațiile atât de o parte cât și de cealaltă a frontului, după vorba celebră a unui general francez, care spunea: „Nu-i nimic dacă plouă, căci plouă și la inamic“.

În atari condițiuni, frontul aliat păstrează mai departe tactica defensivă, iar trupele sunt nevoite, vrând nevrând să ia un repaus bine meritat. Dar perioada aceasta de liniște va fi folosită și ea — lucru lesne de înțeles — pentru pregătirile în vederea ofensivei de primăvară.

Operațiuni mai importante au fost înregistrate numai în peninsula Kerci, unde Rușii după ce au reușit să maseze mari unități de tancuri, au încercat cunoscuta ofensivă, care a eșuat în numai câteva zile de luptă. În orice caz, prezența unui număr atât de mare de tancuri, într'o regiune atât de redusă în proporții, denotă intențiile comandamentului sovietic de a obține aici o degajare a frontului, știindu-se că peninsula Kerci poate forma cea mai bună bază de plecare pentru operațiunile care ținesc Caucazul.

Încercările sovietice de a pune stavilă ofensivei germane în pregătire, mai sunt zădărnice și de bombardamentele repetate ale aviației germane asupra porturilor rusești dela Marea Neagră, și anume Novorosijsk, Anapa, Tuapse și Temrjuk, de unde Rușii organizează unitățile lor de invazie. De asemenea a mai bombardat portul

Suchum, aflat numai la 190 km. Nord de Batum. Avioanele germane vizitează regulat întreaga regiune de Nord a Caucaziei, unde se află masate trupe rusești sub comanda generalului Timocenco, după cum au bombardat de câteva ori zonele petrolifere de lângă Krasnodar și Armawir.

Ceea ce pare să reiasă neîndoelnic în urma ultimelor operațiuni, e faptul că puterea de șoc a sovieticilor a scăzut simțitor. Armatele germane aflate în defensivă, au azi avantajul asupra inamicului, prin faptul că acesta e nevoit să-și uzeze forțe considerabile spre a înfrânge rezistența aliată. Dar în afară de numărul mare de oameni, Rușii au nevoie și de o mare cantitate de materiale de războiu. Ori, dacă oamenii ar mai putea fi procurați din marele rezervor al populației, materialele în niciun caz nu pot fi procurate. În special aviația, care a avut un rol de prim ordin în acest războiu, s'a resimțit foarte mult și după cifrele cele mai modeste, sovieticii au pierdut în această campanie peste 15.000 aparate. Ori, producția actuală a fabricilor rusești trebuie să fie mult mai redusă, de oarece la fiecare nouă cerere de materiale diu Anglia și America, Rușii au cerut în primul rând avioane.

Chiar dacă transporturile pe la Murmansk și Arhangelsk s'ar fi intensificat — după cum afirmă unele știri — totuși aceasta nu poate fi o cale serioasă de aprovizionare, când în Oceanul Înghețat de Nord operează submarinele germane. Ruta pe la Capul Bunei Speranțe și Golful Persic este deasemeni foarte anevoioasă, cu atât mai mult, cu cât în ultimul său discurs, d-l Churchill însuși a ținut să se știe că slaba apărare engleză în Extremul Orient se datorește lipsei de tonaj disponibil. O rută sigură ar fi

deci aceea din America direct prin Alaska și Siberia. Dar din păcate, producția americană este de abia pe cale de organizare, așa că nici nu se poate lua în considerație posibilitatea livrării avioanelor pentru Soviete. Toată greutatea rămâne deci tot asupra uzinelor sovietice, atâtea câte vor mai fi în funcțiune. Dar de sigur că aceasta nu vor putea umple golurile care se lărgesc pe zi ce trece, mai mult.

Fronturile din Pacific

În momentul de față, atențiunea comandamentului japonez s'a oprit asupra Filipinelor și Birmaniei. Acțiunea îndreptată asupra Australiei a scăzut în intensitate, deoarece operațiunile din Noua Guinee au trebuit sistate aproape cu desăvârșire, din cauza ploilor torențiale care nu permit trecerea prin junglă. Port-Moresbi din Sudul Noului Guinee, continuă deci să rămână în stăpânirea trupelor australiene.

În Filipine, Japonezii au continuat curățirea peninsulei Bataan, unde se afirmă că ar fi căzut prizonier însuși generalul Wainwright, înlocuitorul generalului Mac Arthur. Rezistența americană persistă totuși în insula Corregidor și alte trei insulițe din jurul acesteia. Comunicatele recente dau chiar numărul gurilor de foc grele care apără aceste garnizoane americane. În insula Corregidor, raidurile aviației japoneze au provocat distrugerii enorme, în urma unor bombardamente crâncene. Pietrele insulei au rost pur și simplu măcinate de nenumeratele explozii de bombe. Rezistența americană din aceste insulițe se datorește numai numărului mare de arme de care dispune și apărării antiaeriene. Până la sfârșit însă, Corregidor va avea soarta peninsulei Bataan.

În Birmania este înregistrată o dărză rezistență anglo-chineză, care însă, dacă stânjenește în oarecare măsură înaintarea japoneză, nu poate forma o piedecă reală în calea acestei înaintări.

În apele golfului Bengal, sunt semnalate noi operațiuni ale florei japoneze împotriva vaselor izolate sau convoiurilor britanice. Intre celelalte vase de războiu japoneze sunt semnalate aici și cinci nave port-avion.

Farmacii de serviciu

În timpul dela 18—25 Aprilie, la amiază, în noapte și Dumineca sunt în serviciu: farmacia d-lui E. Neustädter „La Ingerul Păzitor“, Piața Libertății No. 5 și E. Kugler „La Hygea“, Strada Lungă No. 73.

Redactor responsabil
ION BOZDOG